

Utbildning inom ambulanssjukvård

[Underrubrik]

DOKUMENTINFORMATION

Myndighet/skola

ÅLANDS GYMNASIUM

Ansvarig instans

Styrelsen

Dokumenttyp

LÄROPLAN

Datum

2021-03-10

Version

1-0

Status

Väntar godkännade

TITEL

Utbildning inom ambulanssjukvård

[Underrubrik]

DOKUMENTHISTORIK

Åtgärd

Presenterad

Åtgärdat av

Styrelsen

Datum

2021-04-14

Notering

INNEHÅLL

1	Inledning	4
1.1	Utbildningens mål	4
1.2	Samverkan med arbetslivet	4
1.3	Utbildningens uppbyggnad	5
2	Akutvård 30 kp	5
2.1	Anatomi, fysiologi, mikrobiologi och patologi 3 kp	5
2.2	Grunderna i akutvård 6,5kp	6
2.3	Akutvårdslära 8kp	7
2.4	Fördjupade studier i akutvård I 8,5kp	8
2.5	Fördjupade studier i akutvård II 2,5kp	9
2.6	Grundläggande vårdbedömningssystem 1,5kp	10

1 Inledning

1.1 Utbildningens mål

Målet är att de som avlagt ambulanssjukvårdarutbildningen

- har tagit till sig räddningsväsendets och hälsovårdens värderingar och förutsättningar för att arbeta i räddningsmannayrket och är beredda att utveckla sitt arbete och sin yrkeskompetens i en föränderlig verksamhetsmiljö,
- är medvetna om och förstår den samhälleliga betydelsen av akutsjukvårdsarbetet för att förebygga ytterligare skador, kan planera och genomföra säkerhetskommunikation samt säkerhetsutbildning för allmänheten,
- kan tillämpa sina kunskaper och färdigheter vid genomförandet av grundläggande akutvård, kan utnyttja möjligheterna inom graderade akutvårdstjänster,
- kan tillämpa sina kunskaper och utnyttja social- och hälsovårdstjänster i vården av patienten,
- känner till grunderna i den frivilliga brandkårsverksamheten.

Efter avlagd och godkänd utbildning utfärdas ett kursintyg för utbildning inom ambulanssjukvård.

1.2 Samverkan med arbetslivet

Utbildningen i skolan och lärande i arbete som sker ute på olika arbetsplatser ska tillsammans utgöra en helhet motsvarar utbildningens mål. Utbildningen ambulanssjukvårdare på basnivå innefattar 6 kompetenspoäng lärande i arbete (LIA). Lärande i arbete är en viktig del av utbildningen och ger studerande möjlighet att möta de reella krav som branschen ställer. LIA ska ge studeranden möjlighet att öka och finslipa sin kompetens i praktiska och verkliga situationer. Studeranden får under en längre sammanhängande period delta och verka på en arbetsplats och utveckla förståelse för vad arbetet innebär och vilka krav som ställs på en yrkesverksam person i branschen. LIA och samverkan med arbetslivet är också ett sätt att förmedla vikten av ständigt lärande och arbetslivets krav på ständig kompetensutveckling.

De studerandes erfarenheter från arbetsplatsen ska på olika sätt utnyttjas i skolan och arbetslivet får genom LIA en inblick i skolans verksamhet.

Skolan ska etablera ett samarbete med olika företag och organisationer så att studerande har tillgång till LIA som en kvalitativ och målinriktad del av utbildningen. Skolan och företaget/organisationen tecknar ett skriftligt LIA-avtal som klargör målen, villkor och vederbörandes rättigheter och skyldigheter. Studeranden har rätt till kontinuerlig handledning under perioderna av lärande i arbetet.

När en studerande kommer till den arbetsplats där LIA ska genomföras ska hen veta vad som förväntas. På motsvarande sätt måste den eller de ansvariga på arbetsplatsen vara införstådda med mål och syfte med LIA och vad den studeranden ska få ut av LIA-perioden. För den enskilde studeranden och för den ansvariga på arbetsplatsen är det viktigt att ansvarig lärare besöker arbetsplatsen. Yrkesprov kan genomföras under perioderna lärande i arbete.

1.3 Utbildningens uppbyggnad

Ambulanssjukvårdarutbildningen består av den obligatoriska yrkesinriktade kursen Akutvård 30 kompetenspoäng.

Studierna är fördelade på två och en halv period (motsvarande 1 termin), men studietiden kan variera individuellt.

Utbildningen följer Läroplansgrunder för den allmänbildande gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen (nr 190 U2 ÅLR 2019/7036). Pedagogiskt upplägg, värdegrund samt bedömning och betyg beskrivs i Läroplan för Ålands yrkesgymnasium, allmän del för utbildning som leder till gymnasieexamen med yrkesinriktning fastställd av styrelsen för Ålands gymnasium 17.9.2019.

Uppbyggnaden av utbildningen för ambulanssjukvårdarexamen på basnivå framgår av nedanstående tabell:

AMBULANSSJUKVÅRDARUTBILDNING	
30 kompetenspoäng	
AKUTVÅRD, 30 kp	
Delmål	Kp
Anatomi, fysiologi, mikrobiologi och patologi	3 kp
Grunderna i akutvård	6,5 kp
Akutvårdslära	8 kp
Fördjupade studier i akutvård I, samt LIA	8,5 kp
Fördjupade studier i akutvård II	2,5 kp
Grundläggande vårdbedömningssystem	1,5 kp

2 Akutvård 30 kp

2.1 Anatomi, fysiologi, mikrobiologi och patologi 3 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- beskriva kroppens mekanismer för sjukdom och deras effekter på kroppens funktion
- tillämpa principerna för aseptisk praxis i akutvård
- utföra undersökningar och åtgärder i akutvårdsomgivning

Bedömning

Kriterier på godkänd nivå
Den studerande:
identifierar människokroppens struktur och olika organ.
förklarar funktionerna hos olika organ, deras interaktion med varandra och kroppens normala funktion
känner till grunderna i patologi
känner till mikrobers effekter på människans hälsa
arbetar enligt aseptiska principer och motiverar sin verksamhet
utför undersökningar och åtgärder i akutmiljö

Sätt att påvisa kunskaper

Den studerande visar till kunskaper i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.

2.2 Grunderna i akutmiljö 6,5kp

Krav på yrkeskicklighet

Den studerande kan

- arbeta enligt social- och hälsovårdsbranschens bestämmelser, verksamhetsprinciper, värderingar och etiska principer
- planera sitt arbete och samarbeta med en multiprofessionell arbetsgrupp
- använda olika arbetsmetoder, arbetsredskap och material som ingår i akutmiljö
- interagera med klienten och klientens närstående

Bedömning

Kriterier på godkänd nivå
Den studerande:
följer social- och hälsovårdsbranschens lagstiftning, föreskrifter, regionala anvisningar och verksamhetsprinciper för akutmiljö och motiverar sin verksamhet
arbetar i dagliga vårdssituationer enligt de värderingar, enhetsvärderingar, etiska principer och instruktioner som styr vårdarbetet motiverar sin verksamhet
har kännedom om grunderna i traumatologi
har kännedom om grunderna i katastrofmedicin

använder arbetsplatsens klientdatasystem och social- och hälsovårdsbranschens datanät inom sitt ansvarsområde
bedömer och identifierar systematiskt akut insjuknade och skadade klienters tillstånd och behov av brådskande vård och använder olika metoder och utrustning för undersökning samt medicinsk utrustning
utför daglig och veckovis kontroll samt underhåll av akutenheten
kontrollerar och använder utrustningen säkert, underhåller utrustningen och vårdomgivningen samt medverkar till att arbetsmiljön är ren samt att nödvändigt material fylls på
identifierar och aktiverar klientens resurser vid förflyttningar och utnyttjar naturliga rörelsemönster samt använder hjälpmedel säkert och korrekt

Sätt att påvisa kunnande

Den studerande visar till kunnande i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.

2.3 Akutvårdslära 8kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera, genomföra och utvärdera en klients akutvård
- använda olika arbetsmetoder, arbetsredskap och material som ingår i akutvård
- genomföra läkemedelsbehandling
- handleda vid användning och underhåll av hjälpmedel

Bedömning

Kriterier på godkänd nivå
Den studerande:
bedömer klientens tillstånd enligt en systematisk modell och identifierar störningar i vitala funktioner som kräver brådskande vård
identifierar livlöshet och inleder livräddande åtgärder
identifierar klientens lidande och smärta, ger symtomlindrande smärtbehandling och utnyttjar kunskap om smärtbehandlingsmetoder med och utan läkemedel
observerar mångsidigt förändringar i klientens välbefinnande och tillstånd, identifierar som medlem i arbetsgruppen tecken på försämring av tillståndet och använder säkert olika metoder och utrustning för undersökning samt medicinsk utrustning
hanterar, doserar och ger läkemedel aseptiskt, felfritt och säkert till klienterna samt rapporterar effekter och biverkningar av givna läkemedel

gör dosberäkningar och enhetsomvandlingar felfritt
ger läkemedel den naturliga vägen bl.a. p.o, rektalt och inhalationer. Ger läkemedel s.c., lägger in perifer venkateter samt assisterar vid behov när en I.O. infusion påbörjas samt genomför en infusion enligt enhetens anvisningar
har kännedom om övrig medicinsk teknisk avseende hantering av läkemedel

Sätt att påvisa kunnande

Den studerande visar till kunnande i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.

2.4 Fördjupade studier i akutvård I 8,5kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- använda olika arbetsmetoder, arbetsredskap och material som ingår i akutvård
- planera, genomföra och utvärdera klientens vård inom servicen för akutvård samt informera om klientens vård
- planera sitt arbete och samarbeta med en multiprofessionell arbetsgrupp
- interagera med klienten och klientens närstående
- planera sitt arbete och samarbeta med en multiprofessionell arbetsgrupp

Bedömning

<ul style="list-style-type: none"> • Kriterier på godkänd nivå • Den studerande:
<ul style="list-style-type: none"> • planerar motiverat vilken grund- och förstavård klientens tillstånd kräver
<ul style="list-style-type: none"> • tar emot en uppgift inom akutvård och bedömer behovet av ytterligare information
<ul style="list-style-type: none"> • har kunskaper om larmutryckning och förutser olika väderförhållanden och trafiksituationer som påverkar körningen.
<ul style="list-style-type: none"> • anpassar framförandet av ambulansen till rådande förhållanden och tar hänsyn till andra väganvändares svårighet att upptäcka en ambulans på larmutryckning
<ul style="list-style-type: none"> • ser till att vården av patienten är säker under transporten
<ul style="list-style-type: none"> • kör ett utryckningsfordon åtminstone på ett slutet övningsområde

<ul style="list-style-type: none"> • kommunicerar med nödcentralen, social- och hälsovårdsväsendet samt andra räddningsmyndigheter och använder myndighetsnätverket Virve och andra tekniska applikationer
<ul style="list-style-type: none"> • har kännedom om angelägenhetsklasser och om uppgiftskoder för akutvård i patientsituationer inom akutvård
<ul style="list-style-type: none"> • känner till stegen i nödcentralens hantering av anmälan och hur den påverkar eget arbete
<ul style="list-style-type: none"> • följer anvisningen om Virve-kommunikation i dagliga situationer inom akutvård och motiverar sin verksamhet

Sätt att påvisa kunnande

Den studerande visar till kunnande i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.

2.5 Fördjupade studier i akutvård II 2,5kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera, genomföra och utvärdera en klients akutvård
- interagera med klienten och klientens närstående
- bemöta klienterna och deras närstående professionellt
- använda olika arbetsmetoder, arbetsredskap och material som ingår i akutvård

Bedömning

Kriterier på godkänd nivå
Den studerande:
utnyttjar i sitt arbete kunskaper om bl.a. människans anatomi, fysiologi och funktionsförmåga samt skademekanism
utnyttjar i sitt arbete kunskaper om bl.a. olika kroniska sjukdomar samt psykiska och missbruksrelaterade sjukdomar
bemöter klienterna och deras närstående på ett uppskattande, professionellt, respektfullt, jämlikt sätt och skapar trygghetskänsla i interaktionen dem emellan
förbereder klienten och assisterar tillsammans med arbetsgruppen vid undersökningar och åtgärder och arbetar aseptiskt och säkert
ger på ett ändamålsenligt sätt information om social- och hälsovårdstjänster till klienten och de närstående
har kunskap om komplexiteten gällande barnpatienter inom akutsjukvårdsarbetet

samarbetar multiprofessionellt för att säkra kontinuitet i klientens vård

Sätt att påvisa kunnande

Den studerande visar till kunnande i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.

2.6 Grundläggande vårdbedömningssystem 1,5kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- upprätthålla och främja säkerheten, sin arbetsförmåga och sin arbetshälsa i akutvårdsomgivning
- utvärdera och utveckla sitt eget arbete

Bedömning

Kriterier på godkänd nivå
Den studerande:
identifierar risk- och hotfulla situationer i akutsjukvårdsarbetet och agerar ändamålsenligt
identifierar psykiska och fysiska belastnings- och riskfaktorer i sitt arbete och deras betydelse för arbetsförmågan och utvecklar sitt arbete med hänsyn till belastningsfaktorerna
identifierar realistiskt sina styrkor och utvecklingsområden
tar emot och ger respons och utvecklar sin verksamhet utifrån responsen
agerar säkert i varierande och oklara situationer samt ber om handledning
upprätthåller kunskaper, färdigheter och arbetsförmåga som arbetet kräver samt motiverar mångsidigt lösningarna i sin verksamhet med yrkesmässig kunskap

Sätt att påvisa kunnande

Den studerande visar till kunnande i ett yrkesprov eller på andra sätt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom ambulanssjukvård.